

PRENUMERATA.

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dziś: Juljusza P.
Środa: Hermenegilda M.
Czwartek: Wielki: Walerjana
Piątek: Wielki: Anastazji M.

Wschód słońca o godzinie 5-ej minut 24.
Zachód " 6-ej " 42.
Długość dnia godzin 13 " 18.
Przybyło " 5 " 40.

Wschód księżyca o godzinie 6 minut 15 r.
Zachód " 9 " 6 w.
Wysokość wody na Wiśle st. 5 c. 2 (st. 5 c. 6).
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 4°.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 12 po

Sobota: Wielka: Lamberta.
Niedziela: Wielkanoc. Aniceta.
Poniedziałek: Wielkanocny.
Wtorek: Hermogenesa M.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Lubosława; jutro Przemysława.
Zgromadzenia: Dwudzieste pierwsze ogólne zebranie warszawskiego Towarzystwa ubezpieczeń od ognia. (Lokal Towarzystwa na Krak.-Przedm. 41—2 po południu. — Posiedzenie członków rady gospodarczej Archikonfraterni literackiej. (Lokal Archikonfraterni Ogrodowa 23—6 wieczorem.) — Posiedzenie członków sekcji V-ej handlowej Towarzystwa przemysłu i handlu. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm.—8 wieczorem.)

Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. № 15—od 10-ej rano do 5-ej po południu.) — Wystawa obrazów Krywul. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 5-ej po południu.) — Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Nowy Świat № 27—od 10-ej rano do 7½ wieczorem.) — Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm. № 66—codziennie od 10-ej rano do 4-ej po południu, w niedziele i święta zaś od 12-ej do 3-ej po południu.)

Zabawy: Zabawa dla członków Towarzystwa cyklistów, oraz osób przez nich zaproszonych; przedstawienie cyklistów. (Lokal Towarzystwa przy ulicy Koszykowej 18 wieczorem.)

Teatry: Wielki: dziś „Requiem” J. Verdiego; jutro „Requiem” J. Verdiego. — Rozmaitości: dziś „Matężstwo Apfel”; jutro „Lena” (z udziałem panny Antoniny Junoszy); — Mały: dziś „Profesor moralności”, oraz „Zaloga okrętu”; jutro „Profesor moralności”, oraz „Zaloga okrętu”. (7½ wieczorem.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy 10605 rs. 97½ kop. (Pożyczki wydawane będą od godz. 9—10-ej rano; wykup zaś i prolongata uskuteczniają się od godz. 9-ej rano do 2-ej po południu.)

„Requiem” Verdiego.

W chwili, gdy „Aida” otoczyła imię Verdiego promieniem nowej chwały, w chwili, gdy przodownik ten współczesnej muzyki włoskiej powinienby upajać się jedynie oddźwiękami uwielbienia, którem rozbrzmiewały niemal wszystkie ogniska naszego globu, myśl Verdiego nie poddała się zniwieszczeniu wpływowi dytyrambów i pochwałnych kadzielnic.

Jest to właściwością prawdziwie twórczych artystów, że myśl ich, pomimo wzlotu w oddalone, górne sfery, zawsze krąży około tego ogniska, przy którym

upłynęły im lata dziecięce, około ogniska, które przejmowało żarem zapалу młodzieńcze ich porywy, ogniska, przy którym wreszcie radaby spocząć osiwiała głowa dojrzałego pracownika.

Pomimo pracy nad ilustrowaniem opowieści, zaczerpniętej z dziejów egipskiej krainy, myśl Verdiego krążyła około dwóch imion, stanowiących chwałę jego ojczyzny. W r. 1868 umarł Rossini — w r. 1873 zgasł Aleksander Manzoni, autor tak popularnej powieści „I promessi sposi” (Narzeczeni). Mistrza przeszłości, pamięć pieśniarza z Pesaro, Verdi chciał uczcić dziełem zbiorowem, w którego stworzeniu i wykonaniu mogłaby przyjąć cała artystyczno-muzyczna Italja. Myśl Verdiego przyjęto z zapalem i oto trzynastu muzyków włoskich złożyło się na mszę rekwalną, która miała być wykonaną w Bolonji. Niestety, dzieło skombinowane w ten sposób, nie mogło stanowić całości jednolitej, prawdziwie artystycznej, nie mogło zatem zogniskować odpowiednich sił wykonawczych i... po wielu sporach i debatach, złożone zostało do archiwów tak zasobnych w przenajlepsze intencje!

Verdiemu, jako najmłodszemu, dostał się w udziale epilog całego dzieła. Epilogiem tym był epizod do słów hymnu błagalnego „Liberate me”. Genjusz twórczy Verdiego stworzył z niego kartę, wyróżniającą się siłą natchnienia i odrębnością.

Jeden z przyjaciół autora „Aidy” po przeczytaniu partyty tej mszy, uniesiony uwielbieniem dla autora, zaznaczył w wyrazach gorących, że podobna karta pobudzić winna muzyka do napisania kompletne „Requiem”. I rzeczywiście Verdi stworzył dzieło, którem uczczono pierwszą rocznicę śmierci Manzoni.

„Requiem” Verdiego nie jest bynajmniej dziełem religijnem w kościelnym, rytualnym znaczeniu tego słowa. Genjusz dramatu muzycznego odzywa się niemal w każdym taktie tego poematu, którego najgłośniejszą część zajmuje ilustracja sekwencji „Dies irae, dies illa”.

Nie należy też do tego dzieła stosować nieodpowiedniej miary.

Deski sceniczne są dlań najodpowiedniejszą estrą

dą wykonawczą, na której mogą skupić się zasoby wykonawcze.

Całość tego „Requiem” składa się z dwóch żywiołów. Pierwszym jest pierwiastek pokornej modlitwy, przewijającej się przez całe dzieło w postaci wstępu „Requiem” i „Kyrie”, „Lacrimosa”, „Domine Jesu” i „Liberate me”.

Modlitwa jest tu promieniem nadziei po wybuchach dramatycznych, któremi rozbrzmiewa opis owego „dnia sądowego”.

W ilustracji dramatycznej i lirycznej Verdi nie wyparł się bynajmniej tego barwnego języka, który stanowi tak odrębną właściwość jego indywidualności.

W tych właśnie epizodach prawdziwie silnych, szczerych, gorących, Verdi jest artystą godnym zawsze uwielbienia.

W wysiłkach zato polifonicznych, jakby przygniecionych wymaganiem formalistyki, na szczęście stanowiących wyjątkową, mniejszą część dzieła, zamiast pomysłów i opracowania istotnie oryginalnego, znajdujemy w banalnych nad wyraz tematach i motywach, ogólnikową tylko frazeologję.

Na szczęście jednak, powtarzamy, jest to cząstka, w porównaniu do całości nadzwyczaj mała: bez szczególniejszego wpływu na dzieło, które jako wyraz natchnienia takiego, jak Verdi mistrza, zawsze zasługuje na poznanie.

Wątpić też niepodobna, że miłośnicy sztuki poważnej nie zaniebają skorzystać z sposobności wysłuchania „Requiem” Verdiego, wykonanie którego jest możliwem dzięki współdziałaniu wszystkich niemal czynników artystycznych naszego miasta.

Stanisław Ciechomski.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

— Izby skarbowe otrzymały w tym czasie okólnik ministerjalny, zawiadamiający o otworzeniu na r. b. kredytu na potrzeby kancelaryjne urzędów poborowych powiatowych okręgowych i miejskich, na przygotowanie losów i na zaopatrzenie właściwych urzędów.

Oczy więc zwracał na Warszawę, na uczniów Marymontu, na swoich znajomych i przyjaciół. Sam opuścić Młynsk nie mógł, tak wiele rzeczy go tu wiązało, które poznać musiał i obyc się z niemi.

W opustoszałym dworze nudził się najokrutniej, a trochę książek, jakie miał z sobą, i trochę papieru, nie starczyły na zabicie czasu. Ludzi i towarzysztwa brakło mu okrutnie. Sąsiedzi zbliżali się do niego chętnie, ale na wszystkich niemal się zawodził. Zamiast istot współczesnych, spotykał ciągle tylko archeologiczne zabytki — niestety.

Do takich zaliczyć musiał i pana Bodiakowskiego, który go przyjął najserdeczniej, po obiedzie portem traktować chciał, namawiał do kart, nogami wierzał. Śmiał się, ale o reszcie bożego świata mętnie i słabe miał pojęcie.

Kolej potem przyszła, z powodu granicy wątpliwej, na panią sędzinę, którą Bożak postanowił odwiedzić. W kościele uderzyła go twarzą Alby, której nie poznał, ale wiedział, że mu kogoś przypominała...

Pokazano mu i Czarlińską.

W kilka dni potem, po obiedzie, gdy sędzina była w pasie, a Alby z Jadwisia siedziały w lipowej altanie, pan Onufry przybył z wizytą. Wprowadzono go do saloniku, w którym nikogo nie było, ale przez otwarte drzwi zdala w ogrodzie dostrzegł siedzącą kobietę.

Wszedł więc tam, sądząc, że znajdzie gospodynię. Alby wstała, zobaczywszy go, gdy już był o trzy kroki i zarumieniła się, jak wiśnia — Bożak stanął osłupiały...

(Dalszy ciąg nastąpi.)

27)

PRZYBŁĘDA.

POWIEŚĆ

przez

Józefa Ignacego Kraszewskiego.

(Dalszy ciąg.)

Stary Bożak naówczas ratował się dzierżawą młynów, robił długi a procesów nie chciał zaprzestać i umarł, rozniewawszy się, gdy ostatni przegrał w senacie.

Z rodziny za życia nie troszczył się o nikogo, tak, że pan Onufry jego nie znał, ani on swojego spadkobiercy, o którym zaledwie wiedział, że żyje.

Pana Onufrego, po trosze marzyciela, poety, dziennikarza, literata i nauczyciela, który na bruku warszawskim przywykł był do miejskiego żywota, spotkał ten spadek tak niespodzianie, iż w początku w niego nie wierzył.

Dla objęcia go, na pierwsze poruszenie się z miasta nie miał grosza, ale znaleźli się chętni ludzie, co mu się go dostarczyć ofiarowali. Wszystko, co się z nim działo, było dlań, jakby marzeniem sennem, ledwie chciał wierzyć, aby to rzeczywistością być mogło.

Do Młynsk, w te lasy i pustynie przybywszy, choć go bezludzie owo trochę przerażało, znalazł pewien rodzaj poezji w swem dzieciństwie...

Stary Bożak dwór ogromny, drewniany, na borodyszczy, nad brzegiem rzeki, okrutnie był zaniedbał.

Co po nim najkosztowniejszego zostało, to były stopy papierów i akt. Zresztą w domu same rupiecie, starzyzna i sprzęt bez wartości. Dziad pod koniec życia musiał obchodzić się oszczędnie. Dom był w ruinie, na pół ledwie mieszkalny, służba nędznie odziana, gospodarstwo do najwyższego stopnia zaniedbane.

Ludzie, z którymi się tu Bożak spotykał, tak różnymi byli od tych, z jakimi dawniej obcował, iż na nich patrzył, jak na zabytki archeologiczne. Nie sądził nigdy, aby w świecie żywym jeszcze się takie okazy błakały. Począwszy od ekonomów do pracowników, wszystko to znalazł zardzewiałe, pokryte pleśnią, strupieszale, i z takimi pojęciami, które dla p. Onufrego niezrozumiałe nawet były, bo wyszły dawno z obiegu. Słuchał ich tak, jakby się przypatrywał starej, wytartej monecie.

Leż dla marzyciela i poety miało to urok nowości, wykopaliska. Znajdował tu ludzi z siedemnastego wieku, a z osiemnastego jeszcze żywe drgania i całą mowę.

Zetknięcie się z sąsiadami przekonało go, że Młynska nie były wyjątkiem. Wszyscy tu tak wyglądali ze staroświecka.

Ruina, którą stary pieuniacz zostawił mu po sobie, bądźco bądź jednak, po bliższem rozpatrzeniu się, zdaniem znawców, miała wartość znaczną, dla rozległości swej i przyszłości gospodarskiej. Wszystko było do zrobienia, lecz wiele się dawało zrobić. Fortuna później mogła się stać pańską.

Tymczasem jednak p. Onufry nie wiedział od czego zaczynać, za co ręce zacząć, jak tu sobie dawać rady... Nie był wcale przygotowanym do praktycznego życia, czuł, że tu potrzeba było kogoś innego... a nie wiedział, gdzie go szukać i znaleźć.

dów w blankiety drukowane do list poborowych. Wydatek ogólny na potrzeby wzmiankowane we wszystkich guberniach państwa rosyjskiego obliczono na rs. 259,854, licząc po rublu na jednego popisowego, do czego za podstawę przyjęta była liczba popisowych, wziętych do wojska w r. z. Ministerjum spraw wewnętrznych, zawiadamiając o tem w okólniku władzę gubernjalną, nadmienilo, że w razie, gdy suma ta w którejkolwiek gubernji okaże się niedostateczną, ministerjum finansów wyasygnuje na ten cel potrzebne sumy dodatkowe.

== Z rozporządzenia rady lekarskiej ekstrakt spirytusowy z leczniczych traw alpejskich pod nazwą: „*Dr. Hans Wolfgruber's Badecatract*” może być sprowadzany z zagranicy. Dozwolony został również z rozporządzenia komitetu weterynaryjnego przywóz leczniczego środka dla koni „*Elleman's Royal Embrication*”. Oba te środki podlegają opłacie podług artykułu 113 taryfy celnej, t. j. po 20 rs. w złocie od puda brutto.

== Ponieważ wiele osób z kategorii producentów ogrodniczych zgłasza się do Towarzystwa ogrodniczego z zapytaniem: na jakich warunkach mają być składane deklaracje, celem wzięcia udziału w wystawie, która będzie urządzona w m. Łodzi we wrześniu, proszeni jesteśmy o wyjaśnienie, że pomieniona wystawa ogrodnicza będzie miała charakter lokalny i wezmą w niej udział tylko ogrodnicy gub. piotrkowskiej i dla nich będą udzielane nagrody w medalach oraz listach pochwalnych. Wystawcy z po za gubernji piotrkowskiej mogą nadsyłać okazy, lecz bez prawa nalezienia do wszelkich konkursów i ubiegania się o nagrody.

== Wydelegowane zostały dwie specjalne komisje dla obejrzenia pod względem sanitarnym, budowlanym i bezpieczeństwa ogniowego posesyj: pod nr. 5569 przy ul. Nowo-Wielkiej, gdzie ma być urządzona fabryka narzędzi rolniczych z motorem parowym i pod nr. 11—13 przy ul. Marszałkowskiej, gdzie będzie wzniesiona fabryka elektro-techniczna.

== Z dniem jutrzejszym rozpoczyna się łapanie psów bezdomnych na ulicach miasta codziennie przed godz. 8-mą rano.

== Latarnie gazowe miejskie winny być od dzisiaj zapalane o godzinie 7½ wieczorem, gaszone zaś o godzinie 4½ rano.

== Według wykazu z dnia wczorajszego, liczba wolnych łóżek w szpitalach miejskich wynosi: u św. Łazarza 80, św. Rocha 11, wojskim 25, zapasowym 18; u Dzieciątka Jezus, św. Ducha, prazkim i starozakonnych wszystkie miejsca są zajęte.

== Ruch w wydziale stręczeń biura kontroli służących był w zeszłym tygodniu ogromny, a mianowicie dano miejsce: 397-miu sługom do wszystkiego, 61 kucharkom, 38-miu stróżom, 18-tu piastunkom, 17-tu parobkom, 7-miu pokojówkom i 5-ciu lokajom; wogóle umieszczono 548 służby obojga płci, a na bieżący tydzień pozostało do umieszczenia tylko 31 kandydatów i kandydatek.

== Wskutek starań cukierników u nas zamieszkających o utworzenie cechu cukierniczego na ogólnych zasadach cechowych z r. 1816, jeszcze w r. 1873-im nastąpiła decyzja b. namiestnika Królestwa, zezwalająca na utworzenie wspomnianego cechu. Rzecz ta jednak dotąd nie przysłała do skutku z powodu, iż niektórzy z inicjatorów cechu odstąpili z czasem od zamiaru, inni znów umarli. Obecnie egzystujący w Warszawie cukiernicy z uwagi, iż głównym celem utworzenia cechu jest udoskonalenie sztuki cukierniczej, jak również przychodzenia z pomocą uboższym i chorym członkom korporacji cukierniczej, tudzież pozostałym po nich wdowom i sierotom, poddanie pod pewną kontrolę młodych ludzi, wstępujących na naukę cukiernictwa, udali się do władzy miejskiej z prośbą o wprowadzenie w życie cechu cukierniczego i upoważnienie do wykonania wyborów na starszego i podstarszego cechu.

== P. Michalina Merseur uzyskała pozwolenie na otwarcie w naszym mieście zakładu nauki rzemiosł dla kobiet. Według zatwierdzonego programu w nowym zakładzie udzielane mają być lekcje kroju, szycia sukien, bielizny i t. p. robót ręcznych.

== Na otwarcie nowej szkoły freblowskiej w Warszawie otrzymała pozwolenie władzy mieszkanka tutejsza, p. Emilia Bogarewicz.

== Wskutek przedstawienia rządu gubernjalnego warszawskiego władza wyższa zgodziła się na urządzenie i utrzymanie kosztem i staraniem warszawskiego Towarzystwa subjektów handlowych wyznania mojżeszowego warsztatów stolarskich, tokarskich, ślusarskich i kowalskich. Warsztaty, o których mowa, mieścić się mają w nowobudującym się domu pp.: Bergsona i Poznańskiego przy ulicy Przebieg pod nr. 5249.

== W miejsce starego dworku, istniejącego przy rogu ulicy Chmielnej i Wielkiej, wzniesioną zostanie kamienica. Sztandary budowlane już na ten cel postawiono.

== Zarząd warszawskiego konserwatorium muzycznego otrzymał zawiadomienie, iż profesorem klasy gry na organach na miejsce opuszczającego to stanowisko p. Sliwińskiego mianowany został p. Alojzy Butkiewicz.

== Prezes zarządu warszawskiego Towarzystwa dobroczynności, p. Ludwik Szwece, powrócił do Warszawy z Nizy, gdzie od kilku miesięcy przebywał.

== Wicekonsul francuzki, p. Alfred Melon, opuszcza stanowisko swoje w Warszawie, przenosząc się do Petersburga na miejsce konsula Pingaud, który obejmuje konsulat w Odessie. Na miejsce p. Melon naznaczony został do Warszawy wicehrabia Fages de Chaulnes.

== Dziś o 7½ wieczorem, pociągiem pocztowym kolei petersburskiej, przyjechał z Landwarowa J. E. ks. biskup Bereśniewicz i zatrzymał się w pałacu arcybiskupim.

== Rekolekcje:

Czterodniowe ćwiczenia duchowne dla mężczyzn w kościele po-karmelickim wczoraj się zakończyły. W ostatnim dniu przybyło tyle osób, że nie tylko główna nawa obszernej świątyni, lecz i dwie boczne, były pełne.

Wśród uczestników rekolekcji wciąż przeważa inteligencja z różnych sfer, a najwięcej zauważyliśmy prawników, zwłaszcza ze starszego pokolenia.

Pobożne ćwiczenia rozpoczął ks. Seceśniak od wspólnej modlitwy, poczem były dane do „medytacji” dwa z kolei tematy, a mianowicie: „O marnościach doczesnych” i „O naśladowaniu Jezusa Chrystusa”.

Następnie dokonano rozstrząsania rachunku sumienia, a o godzinie wpół do 7-ej wieczorem wszedł na ambonę ks. Matuszewski.

Ostatnia ta konferencja miała za temat sakrament pokuty, a w szczególności spowiedź.

Szanowny kapłan na podstawie powagi kościoła i rozumowanej argumentacji dowodził konieczności spowiedzi, a co do odbycia której udzielił sporo światłych rad.

Miedzy innymi nadmienił, że jeżeli komuś spowiednik nie podoba się, penitent może w grzeczny sposób oznajmić o tem, odejść od konfesjonału i udać się do innego kapłana.

Dziś o godzinie 4-ej po południu rozpoczyna się, tak dla uczestników rekolekcji, jak i wszystkich przybywających mężczyzn, spowiedź.

Nadmieniamy, że wstęp do świątyni kobietom podczas spowiedzi, wyłącznie dla mężczyzn przeznaczony, nie jest dozwolony.

== Nowenna.

Z dniem dzisiejszym rozpoczynają się wtorkowe nowenny ku czci św. Antoniego Padewskiego, którego uroczystość przypada w dniu 13-ym czerwca.

Jak sama nazwa wskazuje, takich nowen będzie 9, czyli co każdy wtorek.

W kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim) na Krakowskim Przedmieściu podczas wotywnowennowych będzie stale mówił znany kaznodzieja ks. Władysław Zaboklicki, prokurator seminarjum archidiecezjalnego i wikariusz miejscowego kościoła.

== Pierwszy zakup.

W dniu wczorajszym w salonach Towarzystwa sztuk pięknych dokonano pierwszego w tym roku zakupu dla rozłosowania między członków tej instytucji.

Zaproszone w tym celu gremjum miłośników łącznie z członkami komitetu zakupiło dzieła następujące:

Z działu obrazów olejnych: Henryka Piątkowskiego „Zwiastowanie” i „Oczekiwanie”; Czesława Janowskiego „Dolina Jaworzynki”; Ludwika de Laveaux „Przestrach”; Marjana Zarembskiego „Zamawianie”; Feliksa Brzozowskiego „Widok na Wisłę”; Ludwika Kurelli „Nad brzegiem Wisły”; Feliksa Słupskiego „Krajobraz”; Pawła Rosena „Kury”; Feliksa Cichockiego „Oweczarek” i „Gęsiarka”; Karola Biske „Krajobraz”; Feliksa Zalewskiego „Jesienią”; Józefa Rapackiego „Krajobraz nocny”; Feliksa Szewczyka „Dwa widoczki „Z taflu”; Feliksa Jasińskiego „Jesienią”; Zygmunta Andrychiewicza, studjum „Kobieta”; Stanisława Masłowskiego „Balagula”; Stanisława Wolskiego „Przez ługi”; Stefana Popowskiego „Świt”; Jana Owidzkiego „Droga w lesie”; Wacława Pawliszaka „Wódz wschodni”; Józefa Ryszkiewicza „Noc letnia”; Leona Wyczółkowskiego „Kopanie buraków”; Władysława Wanke „Późna jesień”; Stanisław Gierszewskiego „W ciężkich czasach”; Apoloniusza Kędzińskiego „Przy porębie”; Henryka Cieszkowskiego „Campania romana” i Władysława Słewińskiego „Owoce”.

Z działu akwarel i pastel: Juliana Fałata studjum „Głowa”; Michała Pocięchy „Krajobraz zimowy” i Witolda Pruszkowskiego „Wianki”.

Z działu rzeźb: Natalji Andriolowej „Lirnik”; Alojzego Łabuckiego „św. Rodzina”; Władysława Eljasza „Szczęście”; Leona Wiśniewskiego „Warszawianka” i Leopolda Jurkowskiego „Meloman”.

Wogóle na wczorajszym posiedzeniu zakupiono 38 dzieł na sumę rs. 5,505.

== Rezultat obrad.

Posiedzenie tak ogólnego zebrania komitetu Towarzystwa kredytowego ziemskiego, jak dyrekcji głównej, oraz połączonych władz tej instytucji ukończone już zostały.

W swoim czasie wspominaliśmy o załatwieniu kilku spraw na tem zebraniu, między innymi o przejrzeniu instrukcji, interpretującej nową ustawę Towarzystwa, o obsadzaniu posad i in., teraz winniśmy tu jeszcze nadmienić:

a) że delegacja, złożona z radców dyrekcji głównej: Władysława Kowalskiego, Franciszka Siemińskiego i Artura Banasiewicza, przedstawiła projekt instrukcji do postępowania władz Towarzystwa przy sprzedażach przez stowarzyszowanych dóbr za pośrednictwem Banku włościańskiego.

b) że kwestja wymiany interesantom listów zastawnych serji I-ej z r. 1869-go bez talonów na listy zastawne serji V-ej (referentem pomienionej sprawy był radca dyrekcji głównej p. Eustachy Dobiecki) załatwiona została; postanowiono mianowicie, że listy zastawne, wydane przed wprowadzeniem w wykonanie nowej ustawy Towarzystwa pod osłoną przepisów prawa z r. 1869-go, tak do zmiany, jak i przy nabywaniu przyjmowanymi były z zastosowaniem się do poprzednich, dla nich dotąd obowiązujących przepisów, t. j. koniecznie z właściwymi talonami; bez talonu list taki w żadnym razie przyjętym być nie może;

c) że poczynione zostaną pewne zmiany i uzupełnienia w projekcie do etatu władz Towarzystwa na r. 1892-gi; referentem działu tego był radca dyrekcji głównej, ks. Mieczysław Woroniecki;

d) że komitet Towarzystwa, opierając się na odnośnym artykule Najwyżej zatwierdzonego w d. 29-m lutego r. 1880-go zdania rady państwa, uchylili dawniej obowiązujący przepis, że opłaty stemplowe od wypuszczonych na pożyczki lub konwersje listów zastawnych ponosić powinni właściciele tych listów; otóż obecnie koszty stemplowania tych listów na pożyczki i konwersje wystawionych, zaliczane być mają na ciężar funduszy Towarzystwa.

== Próby maszyny.

Wspominaliśmy już o odbywanych z nową maszyną na stacji filtrów próbach, które dały następne wyniki.

Próby z kotłami stwierdziły, że jeden kilogram węgla walijskiego wystarcza do przemiany 11 kilogramów wody na parę.

Co do maszyn parowych, to stosunek obowiązujący fabrykę Watt'a w Londynie i kontraktem zawartym wyrażał się w ten sposób: jeden kilogram węgla angielskiego starczyć powinien na konia parowego i godzinę.

Kardynałny ten warunek komisja, złożona z rzeczoznawców, uznała za stwierdzony, czyli, że maszyna odpowiada zupełnie warunkom kontraktu i kwalifikuje się do przyjęcia przez zarząd miasta.

Przewodniczący w komisji, inżynier Kucharzewski, zawezwał do tej próby specjalistów i konstruktorów maszyn przez to nadal jej szersze znaczenie.

Dla obywateli miasta podobna ekspertyza daje rękojmię, że funduszy miejskich użyto z korzyścią dla mieszkańców.

== Stowarzyszenie spożywcze.

Zarząd stowarzyszenia spożywczego urzędników kolei nadwiślańskiej, chcąc ożywić targ w sklepie stowarzyszenia w czasie przedświątecznym, stara się robić różne dogodności uczestnikom, w zaopatrywaniu się w produkty spożywcze sezonowe.

W tym celu zarządzający sklepem zbiera podpisy uczestników na zapotrzebowania wędlin, drobiu, jaj i t. p. towarów potrzebnych na święta i zakupując z pierwszej ręki towary te w większej ilości, zyskuje znaczne ustępstwa w cenie.

W ten sposób zamówione produkty sklep stowarzyszenia porożysła uczestnikom do domów.

Pomysł ten wśród uczestników zyskał uznanie i wielu też zakupy przedświąteczne uskutecznia za pośrednictwem sklepu spożywczego.

== Bilansowe.

Wczoraj wypłacono „bilansowe” urzędnikom rachuby centralnej w zarządzie kolei nadwiślańskiej.

Jest to wynagrodzenie za pracę w godzinach wieczornych przy formowaniu sprawozdania rocznego z obrotów kolei za r. z.

Wskutek bardzo ograniczonych funduszy w tym celu wyznaczonych, wynagrodzeni zostali tylko ci

urzędnicy, którzy specjalnie zajmowali się układaniem sprawozdania.

Wogóle 27-iu urzędników otrzymało 995 rs.

— Jeszcze jeden.

Flotyllę Wisły, i tak już znacznie powiększoną, pomnożyli wczoraj przybyli z Prus nowy parostatek „Sokół”, sprowadzony kosztem 25,000 rs. przez żegluga p. Stanisława Górnickiego z zakładów elbląskich F. Schichau.

Statek ten, z komfortem urządzony, może pomieścić blisko 200 osób.

Czynny on będzie w jeździe osobowej kurjerskiej pomiędzy Płockiem i Warszawą.

Wyjazd z Warszawy naznaczony na godzinę 12-tą w południe.

Z Płocka wyruszać „Sokół” ma o godz. 6-ej wieczorem, zajeżdżać na noc do Wyszogrodu, zskąd o 3-ej rano wyruszywszy, stanie w Warszawie po godz. 9-ej rano.

— Z Wisły.

Obniżający się poziom Wisły wynosił wczoraj już 5 stóp.

Ruch spławny jednak dosyć ożywiony.

Do Gdańska płynie 4 gabary administracji żegluga parowej M. Fajansa z ładunkiem melasy i bobiku.

— Odebrany spadek.

Zdarza się czasami, że owe zamorskie sukcesje nie są mytem.

Do wyjątkowo szczęśliwych w tym względzie należy rodzina Bukowieckich a mianowicie zstępni braci Edwarda Bukowieckiego, który w 1879-ym r. zmarł w Kairze.

Rodak nasz był niegdyś głównym dostawcą, czyli jak nazywano „fournisseur” przy kedywie Izmaile baszy i na tem stanowisku dorobił się znacznego mienia.

Umarł bezzennie i bez testamentu.

Długie były korowody zanim zdołano spadek wywindykować, przyczem koszta tej windykacji pochłonięły sporo.

Obecnie na każdego z 10-ciu Bukowieckich przypadło po 87,000 franków, już po straceniu w równej części wspomnianych kosztów.

Wyplaty dopełnił na podstawie legitymacyj dom bankierski pod firmą „Orient” w Paryżu.

— Przytrzymanie.

W fabryce gilz i naboji Kazimierza Sulistrowskiego przytrzymano na uczynku kradzieży Władysława Małkowskiego i Jana Ołtuszeńskiego.

Pod nr. 2-im na Nowo-Wolskiej ujęto Pawła Budzyńskiego i Józefa Chmielewskiego, którzy okradli sklepik wiktuałów.

— W kąpieli.

Obywatel ziemski p. Zygmunt Drojecki, kąpiąc się w łazienkach pod nr. 9-ym, przy ulicy Przejazd, już przy wyjściu spostrzegł brak pugilaresu, zawierającego 1,000 rs. gotowizną w storublowych banknotach.

Ponieważ do pokoju często wchodził służący K. P., więc poszkodowany jego oskarżył i w tym kierunku śledztwo rozwinięto.

— Z ulicy.

W dniu wczorajszym Karolina Styczkowska mieszkanka Opoczna, jadąc dorożką, upuściła parasolkę.

Schylwszy się ku stopniowi, sama straciła równowagę i z dorożki wypadła.

Styczkowska uległa złamaniu prawej nogi i zraniła się dotkliwie w głowę.

— Zamach samobójczy.

Noce wczorajszej Anastazy Belig oficjalista fabryczny, będąc pijany, oznajmił towarzyszom libacji, że stanowczo sobie życie odbierze.

W godzinę później, kiedy powracano do domu, Belig pędem pobiegł ku Wiśle i wskoczył do wody.

Tonącego szczęśliwie wyratowano.

Zimna kąpiel na organizm rozgrzany alkoholem wywołała fatalny skutek, nastąpił bowiem atak apopleksji i życiu Beliga grozi poważne niebezpieczeństwo.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Dziś w oddziale gospodarczym okręgu wojennego warszawskiego (plac Saski nr. 7-ny) odbędzie się licytacja na dzierżawę kawałków piasków, znajdujących się na polu wojennym powązkowskim, w ciągu roku; wadium wymagane jest w sumie rs. 100.

— Kasa Banku dyskontowego warszawskiego rozpoczęła wypłatę dodatkowej dywidendy od akcyj wileńskiego Banku rolniczego za r. z. w stosunku następującym: od pierwszych trzynastu emisji po rs. 20 za akcję, od czternastej emisji po rs. 15 za akcję. Całkowita dywidenda, uchwalona po rs. 5 na akcję od tymczasowych dochodów piętnastej emisji, wydana nie będzie, lecz zaliczona zostanie na poczet 2-go wniosku, mającego się pobrać od tychże świadectw tymczasowych.

— D. 18-go kwietnia, o godz. 11-ej przed południem, w sali resursy obywatelskiej, odbędzie się posiedzenie członków zarządu kasy zaliczkowo-wkładowej tutejszych emerytów.

— W ciągu czasu od d. 18-go kwietnia do d. 12-go maja włącznie uiszczony być winien w Warszawie i na przedmieściach: Stara i Nowa Praga podatek podymny skarbowy i dodatkowy 33 1/2 % na rzecz kasy miejskiej za r. b. Po upływie tego czasu liczona będzie kara po 1 % miesięcznie od daty pierwszej i do późniejszych się stosowaną będzie egzekucja administracyjna.

— Do d. 13-go kwietnia zaopatrzeni być mają wszyscy froterzy w Warszawie w bezpłatne bilety imienne, które obowiązuje pokazywać przy wynajmowaniu się do robót froterzskich.

NEKROLOGJA.

† S. p. Zofja Gajdamowicz,

PANNA.

po długich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, w dniu 10 kwietnia 1892 r. przeniosła się do wieczności, przeżywszy lat 19. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w d. 12-ym kwietnia, to jest we wtorek, o godzinie 9-ej i pół zrana, w kaplicy kościoła Krzyża, wyprowadzenie zaś zwłok w tymże w dniu i z tegoż kościoła, o godz. 5-ej po południu na cmentarz powązkowski. Na smutne te obrzędy matka, bracia i siostry zapraszają krewnych i znajomych.

—1484—

S. p.
Florentyna z Przezorskich
STANILEWICZ,

żona obywatela ziemskiego, opatrzona św. Sakramentami, po długiej i ciężkiej chorobie, zakończyła życie dnia 11-go kwietnia 1892 r., przeżywszy lat 55. Pozostały w nieutulonym smutku mąż zaprasza krewnych, przyjaciół i życzliwych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele św. Karola Boromeusza w dniu 13-ym kwietnia, to jest we środę, o godzinie 11-ej przed poł., a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 5-ej po poł. do grobu rodzinnego na cmentarzu powązkowskim. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.

3—1474—

† Wszystkim przyjaciółom i znajomym za oddanie w dniu 5-ym b. m., ostatniej posługi zwłokom nigdy nie oddawanego męża mego

S. p. Stanisława Micińskiego,

oraz za okazane współczucie w wielkim smutku, składam serdeczne podziękowanie.

—1491—

Julja Micińska z rodziną.

† Wszystkim tym, którzy w dniu wczorajszym przyjęli udział w smutnym obrzędzie odprowadzenia zwłok na miejsce wiecznego spoczynku S. p. Marji z Woycków LAGE, szczególnie zaś ks. Pastorowi Bursche za słowa pociechy, wygłoszone nad grobem, składa niniejszem serdeczne podziękowanie.

—1479—

Rodzina.

— Wszystkim życzliwym, którzy oddali ostatnią posługę

b. p. Edwardowi Feinsteinowi,

serdeczne podziękowanie składa RODZINA.

—1472

Z SĄDÓW.

O świadectwa.

Wczoraj, w II-im departamencie karnym izby sądowej, osadzona została w drodze apelacji znana czytelnikom naszym (patrz nr. 318—320 Kurjera z r. z.) sprawa b. nauczyciela, Jana Holendra oraz Kazimierza Perkowskiego, oskarżonych o fałszowanie świadectw szkolnych, tudzież ośmiu innych osób zostających pod zarzutem korzystania z powyższych podrabionych dokumentów, bądź gwoili otrzymaniu posady (jak Kaczkowski, Fliski, Prokopow, Sosnowski i Mestenhauera), bądź dla wyjednania ulgi od powinności wojskowej (Temler), bądź wreszcie w celu wyzwoleńia się w ceczu na czeladnika (Arkita i Dewald).

W sprawie tej pierwotnie były pociągnięte do odpowiedzialności sądowej jeszcze cztery inne osoby, z pośród których sąd okręgowy uwolnił: Sewastjanowicza, Hoppenfelda i Julję Holender, a względem Kowalskiego, z przyczyny jego niestawiennictwa, sprawę oddzielił i odroczył.

Co się tyczy dziesięciu podsądnych wspomnianych na wstępie, to, co do nich, wyrok sądu okręgowego warszawskiego z d. 18-go listopada r. z. zlagodził kwalifikację czynu, postawioną w akcie oskarżenia (z art. 294 kod. kar.) i, uznając, iż fałszywe świadectwa szkolne podchodzą pod art. 300 kod. kar., skazał Perkowskiego na 6 miesięcy więzy, Kaczkowskiego i Mestenhauera na 3 tygodnie aresztu policyjnego, a Fliskiego, Prokopowa, Sosnowskiego, Temlera, Arkitę i Dewalda na 10 dni takiegoż aresztu. Surowsza kara spotkała jedynie samego Holendra; z powodu bowiem uznania jego winy w zarzucie użycia sfalszowanej pieczęci urzędowej (art. 296 kod. kar.), skazano go na pozbawienie wszystkich szczególnych praw i przywilejów i półtora roku rot aresztanekich.

Od tego wyroku zaapelowali podsadni: Holender, Perkowski, Mestenhauera, Kaczkowski, Fliski, Prokopow i Sosnowski; zaś urząd prokuratorski ze swej strony założył protest apelacyjny, domagając się obstrzeżenia kwalifikacji czynu i kary, zgodnie z wnioskami aktu oskarżenia.

W następstwie Holender i Perkowski zrzekli się swych skarg apelacyjnych. Okoliczność ta znacznie zmniejszyła zakres rozpraw sądowych, w których prokurator Stiepanow oświadczył się za uwzględnieniem protestu.

Z ławy obrończej przemawiali kolejno adw. przys. J. M. Kamiński (obrońca Temlera), Nowodworbi (Kacz-

kowskiego), Wagner (Mestenhauera), Kijeński (Sosnowskiego) i Wilman (broniący z urzędu sześciu pozostałych podsądnych).

W głosach swych obrońcy popierali zasadność przyjętej przez sąd okręgowy kwalifikacji przestępstwa, powołując się w tym względzie na tekst art. 300, obowiązującego kodeksu i na będące jego pierwowzorem pokrewne przepisy kodeksów karnych, francuskiego i niemieckiego, dalej na opinie uczonych, jak Chauveau et Hélie (*Theorie du Code pénal*, tom I) i Nikludowa („Podręcznik pr. k.”, tom IV), na orzeczenia kasacyjne senatu i w końcu na zupełnie analogiczny wyrok II-go departamentu karnego izby sądowej warszawskiej z dnia 29-go kwietnia 1891 r. w sprawie Trefona (nr. sprawy 69-ty, sekcja I-sza).

W granicach tak ustalonej charakterystyki przestępstwa, jedni z obrońców wnosili o utrzymanie co do ich klientów wyroku I-ej instancji, a inni o zlagodzenie wymierzonej kary lub też o zupełne uwolnienie.

Ława sądowa, w komplecie złożonym z pp. Lutrego, Kostyra i Kotlarewskiego, po półgodzinnej naradzie, ogłosiła wyrok, mocą którego protest prokuratora pozostał bez skutku; względem Holendra, Perkowskiego, Temlera, Arkity i Dewalda wyrok I-ej instancji uległ zatwierdzeniu; Kaczkowskiemu, Fliskiemu, Prokopowowi i Sosnowskiemu karę zlagodzono, skazując każdego z nich na 10-cio-dniowy areszt na odwachu wojskowym; wreszcie Mestenhauera, dla niebytu przestępstwa od odpowiedzialności uwolniono.

N.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

(Korespondencje własne Kurjera warszawskiego.)

Wiedeń 8-go kwietnia.

Kilku adeptów szkoły naturalistycznej teatralnej i malarzkiej, jak Bahr i Beraton zajęli się wystawieniem na scenie tutejszego teatryku w Rudolfsheimie (nowa dzielnica Wiednia) dwóch jednoaktowych utworów głośnego belgijskiego poety Maeterlinka. Mają to być rzeczy bardzo dziwaczne i bardzo zajmujące. Podobno robiono już w Paryżu ten eksperyment. Dzienniki tutejsze albo zgola o zamierzonym próbie nie wiedzą, albo ją ignorują, oprócz jednego wieczornego.

Dowiaduję się, że pani Modrzejewska w liście do p. Koźmiana doniosła, że jeden swój sezon kończy w maju, drugi zacznie we wrześniu, a w lecie musi kilka tygodni wypocząć i uda się z mężem na swoją fermę, gdzie także gospodarstwa trzeba przypilnować. Niema zatem zamiaru tego roku przybyć do Europy, podróż zaś wyłącznie dla dwóch przedstawień na wystawie w Wiedniu wydaje się jej „neco ekscentryczną”, w czem ma zupełną słuszność.

Skoro zatem pani Modrzejewska nie przyjedzie, więc ewentualny repertuar przedstawień na wystawie musi ulegć zmianom. Z innej strony otrzymał p. Koźmian pomyślną wiadomość względem udziału pożądaných artystów. Dla zapewnienia pełnej widowni, powstał plan dopełnienia przedstawień baletem w rodzaju tutaj nieznanym, np. „Wesele w Ojcowie” lub czemś podobnem.

Okazy zaczynają już nadechodzić. Byłoby bardzo pożądanem, ażeby kto przysłał wielkie fotografie Żółkowskiego, Królikowskiego itd. w rolach.

A.

* Berlin 8-go kwietnia.

Komedję Ludwika Fuldya: „Prawo kobiety” wystawiono wczoraj po raz pierwszy w teatrze Lessinga. Jest to starsza praca autora, ani pod względem ogólnoliterackim, ani pod względem dramatycznym nie wytrzymująca porównania ze sztukami już wystawionymi. To też przyjęcie, jakie zgotowała publiczność sztuce bardzo było różne: klaszono w pierwszym akcie i w połowie drugiego, resztę natomiast przyjęto z chłodem a pod koniec nawet głośno sykało. Autor nie kusi się w sztuce o rozwiązanie problemu społecznego, lecz użył tytułu tylko jako komunału w znaczeniu żartobliwym. Główną rolę odgrywa młoda dziewczyna, na wsi wychowana, objawiająca chęci emancypacyjne, aż w miłości znajduje wyleczenie ze swych roszczeń i pretensyj. Właściwy temat sztuki zaledwie po-bieżnie jest poruszony.

Książę Fryderyk Leopold przyjął protektorat nad wielką międzynarodową wystawę psów, urządzoną przez nowo utworzone stowarzyszenie towarzystw kynologicznych w d. 26—29-go maja w hipodromie tutejszym. Urządzeniem wystawy zajął się księgarz nadworny Radetzki. Premje w pieniądzu za psy są wyznaczone w wysokości 10,000 marek. Kilka klubów, zajmujących się hodowlą psów, wyznaczyło nadto wysokie premje pieniężne za najlepsze psy rasowe. Ozdobione nagrodą psy w wielkiej rotundzie hipodromu przedstawione będą publiczności.

K.

* Paryż 8-go kwietnia.

Złosiłwi obliczają, iż na 8153 wyrazów, zawierających 38,375 liter, z których składała się mowa Loti’ego, wyraz ja powtórzony był 175 razy, a wyrazy: mój, moja itd. 137 razy, czyli że na 25 wyrazów obiektywnych przy-nadł 1 wyraz egoistyczny. Najczęściej używane wyrazy

Redaktor Franciszek Olszewski. — Wydawcy: Wacław Szymanowski i Antoni Plotkiewicz (Aian Plus).